

Előfizetési ár:
 Helyben, házhoz hordva
 Félévre . . . . . 2 korona.
 Éve . . . . . 4 korona.
 * * *
 Vidékre, postán küldve
 Félévre . . . . . 3 k. 50 fl.
 Éve . . . . . 7 k. — fl.
 * * *
 Egyen szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden hétfő és ünnepnap kivételével.
 * * *
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budai-nagy-útcán 151. sz.
 (Juhász-ház),
 hova a lap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok intézendők.
 * * *
 Egyen szám 2 fillér.

Felelős szerkesztő: Hollósy János. | Telefon 141. sz. | Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Még egyszer nappali áram.

A városi mérnöki hivatal nem tartotta szükségesnek, hogy leplezetlen nyíltsággal irott cikkeinkre feleljen. Ő tudja, hogy miért, mi nem kutatjuk. Megelégszünk egy régi jó latin közmondás vizsgálatával, mely azt mondja: »Qui tacet, consentire videtur« — aki hallgat, úgy látszik, egyet ért velünk.

Mínt hogy azonban a közönség köréből halomszámra kapjuk az érdeklődők leveleit, iparosoktól, kereskedőktől, orvosoktól és tanároktól, — másrészt pedig biztos tudomásunk van arról, hogy már a napokban, a legközelebbi közgyűlésen szönyegre kerül az ügy egy számottevő közéleti férfiú indítványa révén — kötelességünknek tudjuk, hogy a nappali áram ügyében gyűjtött adatokat rendelkezésére bocsássuk úgy az érdeklődő bizottsági tagoknak, mint magának az érdekelt közönségnek.

A város azon hivatalnokai, kik a nappali áramot ellenzik, első sorban azzal érvelnek, hogy ez nagyon sokba kerülne a városnak. Ez nem áll. Kecskeméten a villanytelep a város egyik legkitünőbb üzlete, mert a közönség igen magas árat fizet az elhasznált elektromos energiáért. Annyira drágán fizetjük az áramot (kb. 30 százalékkal drágábban, mint a fővárosban), hogy a városnak a közvilágítás olcsóbbá kerül, mint bármely más, körülbelül ekkora vidéki városnak. Egy ilyen jó üzlet fejlesztése csak a hasznot fokozza, csak a város közvilágítását teszi olcsóbbá.

Persze, a város egyes urainak igaza volna akkor, ha

- 1) a nappali áram magán a telepen nagy befektetéseket kívánna,
  - 2) ha nagy regie-külömbiséget csinálna a személyzet szaporítása által és
  - 3) ha nagy kockázatot jelentene.
- Pontról pontra kimutatjuk, hogy egyik eset sem áll fenn.

A kecskeméti telepen három áramtermelő, mondjuk generátor van. A legnagyobb kb. 600, a középső kb. 400, a legkisebb kb. 300 lóerőnek megfelelő villamos energiát termel, ha a megfelelő gépekkel és az előírt sebességgel mozgásban tartják. Az eddigi tapasztalások szerint az egyszerre kívánt effektus legnagyobb értéke soha télen, színház estéken sem lépi túl a legnagyobb generator teljes energiatermését. Eszerint Kecskeméten ezidő szerint a legnagyobb alkalmi szükséglet legfeljebb 600 lóerő. A villamos

üzemek fejlődésképesége és biztonsági viszonyok megkívánják, hogy a városok telepei kb. 66 százalékkal többet tudjanak termelni a legnagyobb szükségletnél. Mínt hogy 600 lóerőnek a 66 százaléka 400 lóerő, tehát a kecskeméti brutto-maximum $600 + 400 = 1000$ lóerő.

Ezzel szemben $600 + 400 + 300 = 1300$ lóerő áll rendelkezésre. Tehát a 300 lóerő valósággal kínálkozik az elhasználásra!

Értsük meg jól a dolgot. A 66 százaléknyi biztonság rendszeresen egyáltalában nem kell, a 300 lekötendő lóerő pedig sohasem akkor kell, mikor a legnagyobb 600-ra is szükség van. Hisz nappali áramot kérünk, a 600 pedig esti és éjjeli legnagyobb szükséglet. Ez a számítás csak azért fontos, mert kiderül belőle, hogy a nappali üzemet mindenkor elláthatja a kisebb gépek egyike, míg az 300-on túl nem emelkedik, tehát két gép nappal mindig pihenhet, tisztogatható, tatarozható, javítható (ami feltétlenül kell is).

Hátha nem lesz elég a kis gépek egyike? Az azt jelenti, hogy a nappali áram üzlete remekül bevált. Ekkor majd kell új generátor, de ettől csak nem félnek a mérnök urak? Ez olyan volna, mintha a boltos félne, hogy jól fogy a portéka és ujat, többet kell hozatnia.

Szóval: A mostani generatorok bőven és dúsán ellátják a nappali szükségletet is, marad tartalék-energia is, javítási és pihenhetési idő is quantum satis.

Kell-e nagy személyzet szaporítás? Nő e sokat a regie?

Dehogy is nő! Tessék meggondolni jól, miről van szó: Télen reggel 8-ig kell áram, délután 4-től szintén, tehát a napnak csak egy harmadrésze van áram nélkül.

Ez azt jelenti, hogy egyharmad napibérrel emelkednek a kiadási tételek a téli hónapokban. Hát nyáron? Igaz, hogy nyáron már reggel 5-kor nincs áram és este csak 7-kor indul meg, — de nyáron működik a jéggyár! És ez nagyot változtat a dologon! Erről felejtkeznek el a város mérnöki hivatalában, mikor szűkmarkú számvetésüket megcsinálják.

Mert: Ahány ember a jéggyár miatt szükséges üzemet ellátja, annyi és ugyanaz, ugyanakkor ellátja a nappali áramot is. Mert ne tessék azt képzelni, hogy ez valami boszorkányos, komplikált munka, amely a szolgáltatott energiával nő és bonyolódik. Dehogy: A két fűtő így is, úgy is fűt, a gépmester így is, úgy is ügyel a

gépre, kenéget, vizet szívat, manometert néz, csavart szorit stb. A kapcsoló ember pedig a főtáblánál (ahol az áramot a vezetékekbe szétosztják és a fogyasztás szerint majd több, majd kevesebb drótellenállást ígtatnak be az áramkörbe) így is, úgy is kattogtatja az áramszaggatókat és nézegeti az ampermérőt. Legfeljebb az ampermérő, meg a manometer többet mutatnak, és persze több fűtőanyag kell. De ez bőven megtérül, mert hisz nálunk az áram drága.

Röviden: Az a személyzet, amely a jéggyári üzemet ellátja, télen is elég, csak annyiban kell személyzetet szaporítani, hogy az év alig egyharmad részében fellépő egyharmad napnyi munkatöbblet ellátsék és elegendő pihenő nap maradjon. Ez bőven számítva is csak egy nyolcadrészes üzemet az egész éven át (mert egy harmad egy harmada tudvalevőleg egy kilenced részt ad.)

Ami a fűtőanyag fogyasztást illeti, szabadjon még megjegyezni azt, amit minden kis gimnazista tud, de most különösen hangsúlyoznunk kell: Ha egy generátor üresen jár (csak a gyűrű forog, de nincs áram) akkor igen könnyű hajtani, a hajtó energiát (a fordulatszám megtartása mellett) a levett áram szerint kell növelni. Szóval, ha sok áram kell, sok fűtőanyag fogy, kevésnél kevesebb.

Persze, azt mi is tudjuk, hogy 300 lóerős gépet (ha mondjuk a gépgyár nem dolgozik) nem lehet jártni 5-6 lóerőért. De ezzel szemben már az 1907-iki kérelmezők 100 lóerőnél többre jelentkeztek.

Egyik városatya azt mondta, hogy az a jelentkezés nem volt reális, mert mikor a város kötelező nyilatkozatot kért az iparosoktól, nem adtak. Hát bizony ez egész természetes. Szegény iparosnak elég kockázat a motor beszerzése, még a városnak is lekösse magát? A magyar ember egyáltalában fél a »hatóság«-tól, a »szak«-értelem-től, meg a »felzet«-től. Van is egy kis igaza! De a dologhoz szólván: Azóta szaporodtak az üzemek és javultak a gazdasági és pénzügyi viszonyok (amelyek 1907-ben elég gyengén állottak) csak meg kell indítani az üzemet, lesz fogyasztó elég. Evés közben jön az étvágy — adjunk módot az evésre!

A kockázat mindössze annyi, hogy egy pár hónapig talán nem jövedelmez a nappali üzemet. De még ha egy csekély átmeneti veszteséggel járna is eleinte, a motorok napról napra szaporodni fognak, jönnek a magánházak villamos tea-főzői, hajfodoritói, az or-

vosok, vendéglők, kávéházak fogyasztásai és a számadás haszonra fordul.

Végül még csak azt konstatáljuk, hogy ha új beszerzésre volna is szükség, p. o. egy akkumulátor telepre, az sem olyan nagy veszedelem. Előtünk áll a vízvezeték, a csatornázás, azonkívül egy jó ólomakkumulátor szociális és közbiztonsági okokból és értékes, fontos közvagyon.

Szóval, nem kell félni a nappali áramtól, legfőképpen nem a világságtól, a haladástól. Ha méltók akarunk lenni öregapáinkhoz, egyébben is utánozhatjuk őket, mint abban, hogy fagygyertyával világítottak! (—h)

Gazdasági vasútak Kecskeméten.

Mult számunkban hirt adtunk róla, hogy Kada Elek polgármester fontos városi ügyek tanulmányozása végett Aradra utazott. Nem minden ok nélkül jeleztük ezt akkor, mert már akkor tudtuk, hogy ez az utazás messzelátó polgármesterünknek egyik újabb nagyszabású akciójával van kapcsolatban.

A polgármester ugyanis az aradi, illetve aradvidéki mezőgazdasági vasútak tanulmányozásában járt. Messzevágó, nagy horderejű dolog ez, mely egész gazdasági életünket hivatva van átalakítani.

Külföldön, Német, Francia, Angol országban ezek a gazdasági vasútak, főleg amerre nagy gazdasági területek vagy nagyarányú iparvállalatok vannak, már régóta el vannak terjedve s a nagy gazdasági fellendülés, mely ez országokban mindenkinek szembejön, sok tekintetben ezeknek a vasútnak köszönhető. Nálunk is bevezették már több helyütt, főleg nagy uradalmak keretében, ahol rengeteg fáradságot, nagy összegekre rúgó megtakarítást jelent a birtokosnak.

Legelső szembejövő haszna az ilyen gazdasági vasútnak az, hogy felszabadítja a gazdákat a rengeteg igás jószág tartásának kötelezettsége alól, ami nemcsak a beléfkettett nagy tőke következtében szerfölött megdrágítja a gazdálkodást, hanem most, mikor a legelőknak szemtermelésre való átalakítása iránt mutatkozik mind nagyobb törekvés, hova tovább szinte lehetetlenné válik.

Még ennél is sokkal nagyobb jelentősége van azonban ezeknek a vasútnak a tekintetben, hogy a szállítás idejére nézve nem korlátozza a gazdát, hanem lehetővé teszi neki, hogy szállításait megkötöttség nélkül, a maga érdekeinek legjobban megfelelő időpontban eszközölhesse. Csak gondoljunk arra az esetre, ami nagyon gyakran előfordul, hogy akkor éppen, amikor a gazdának a leg-sürgősebb szállítani valója lenne, csak egy három napos kitarató eső veri az országútát s lehetetlenné teszi, hogy egy hat órára iga akár egy üres szekeret is kimozdítson a feneketlen sárból. Micsoda nagy előnye az a gazdának, ha ilyenkor ott fűtyül el a tanyája előtt a kis mezőgazdasági vasút, csak intenie kell neki, akár a tanyaház előtt is megáll s felrakodik rá, akkor szállítja a terményét a központba, mikor legjobban értékesítheti.

Természetesen, ezeknél a gazdasági vasútnak nem szabad azokra a nehéz, állandó, megmozdithatlan alkotmányokra gondolni, amelyekre a nagy vasútnak építik. Éppen ellenkezőleg, könnyen moz-dítható, szétszedhető és újra összeállítható építmények ezek s az angolok, akik ezt a praktikus dolgot megindították, maig is hordozható vasútnak (portable railways) nevezik őket.

Rendszerint kicsiny, 4–5 kg. os szelvényekben készülnek, a sinköz 04–06 méter közt váltakozik, a sinek legnagyobb

hossza legfőbb 5 méter, úgy, hogy egy-egy sínpart aljzataival együtt egy, leg-főlebb két ember vállára vehet és tovább viheti, másutt rakhatja le.

Beláthatlan az a perspektíva, ami ezzel városunk jövőjének nyílik s szinte egész gazdasági életünket átalakítaná. Kecskemétnek ugy is súlyos végezete, hogy két fejlődő nagy város közé ékelve, semmi-féle vidékünk nincsen. A mi környékünk törpe gazdaságai mellett, a gazda, ha már van is kocsija, lova, százszor is meggondolja, hogy befogasson-e, rossz időben meg semmi áron meg nem tenné, inkább nem bánja, ha gazdasága terméke, még ha romlandó is, a nyakán vész. Ez az oka annak, hogy piacunk tulajdonképpen mindig megbízhatlan, főleg a kereskedőre nézve. Néha túl van halmozva, hogy alig talál fogyasztóra, viszont máskor meg nem tudja a szükségletet kielégíteni. Persze, egész másképp alakulna ez a dolog, ha messze vidék lakosságát, kisebb-nagyobb rakodmányával együtt a mezei vasút minimális árért, ugyszólván egypár fillérért beszállítja. A bolgár kertészet nagyon is kívánatos kifejlődésének ez pláne elengedhetlen előfeltétele.

De nem csupán a kiscgazdának, a nagyobb gazdának még nagyobb haszna lenne belőle. Akinek csak egyetlen egyszerű hutáridőre kellett a vasúthoz szállítást eszközölnie s hétszámra kellett várnia, hogy az idő egy kicsit kiderüljön, az már tudja, hogy mit jelent az, ha mindenkor megbízható szállítási eszköz áll rendelkezésre, mely semmiféle viszontagságnak kitéve nincsen.

Kecskemétnek egész új alakulata nyílik meg e nagyszabású terv keretében, mely messze jövőnkre hivatva van egy új nagy Kecskemétnek alapjait megvetni.

A villamos ügye.

(Folyt. és vége.)

Részletes számítások után kihozza, hogy egy km. felsővezetékes villamosvasut Angliában 100,000 koronába, a villamosautobusz pedig 48,000 koronába kerül.

Az üzemeltetésekre pedig kocsikilométerenkint ezt az összehasonlítást közli:

	Közüti vasut	Villamos-autobusz
Forgalmi kiadások	17 5 fill.	17 00 fill.
Igazgatási	49 "	2.6 "
Javitási	56 "	11.1 "
Aram (125 fill. Kw. óránkint) kiadások	12 5 "	7.8 "
Összesen:	40 5 fill.	38.5 fill.

Ez a többlet kiadás tehát 2 fillér kocsikilométerenkint, ami tehát 1 000,000 kocsikilométerenkint, amennyit egy magyar vidéki városi vasútnál sem teljesítenek 10,000 korona, tehát alig számba vehető összeg avval ellentétben, hogy micsoda forgalmi és üzembiztonsági előnyöket nyújt egy vasut az autobusszal szemben.

Az angol cikkirő szerint a villamosautobusz csak időszakai vagy gyári forgalomra való.

Nálunk a Tátrában volt egy ilyen villamosautobusz.

Bizonyára vannak Kecskeméten is sokan, akik ezt a megboldogult villamosautobuszt látták, amely egész nagy vidék közüti közlekedését éveken át veszélyeztette és bizonytalanná tette. Le is szerelték és helyette vágányos villamosvasutat építettek.

A pozsonyit is láttam és Kecskemét város igen t. főkapitánya és főmérnöke klaszikus tanuk lehetnek arra, hogy milyen kellemetlen ez a közlekedési eszköz a város belterületén.

Megnéztem továbbá Bécsben is, ahol a vágányos villamos üzemében három vonalon van ilyenautobusz. Olyan helyeken használják, ahol hosszabb beépítetlen területen kellene a vágányos villamosnak

átzaladni, hogy egy aránylag csekély népességű elővárost összekössön Bécs városával.

Ezt a három példát csak azért hoztam fel, hogy a „K. U.” cikkirőjének bebizonyítsam, hogy igenis láttam villamosautobuszt, de az igaz, hogy nem „éles kanyarulatú és szűk utcákön, biztonságosan közlekedve”.

2. A benzinesautobusztól véleményem és tapasztalataimat elmondtam ugyan a Kecskeméti Lapok f. évi szeptember hó 15 iki számában, de mivel a rendkívüli agilitású G. Fekete Mihály újból előhozta, bátorkodom még néhány adattal szolgálni:

A benzinesautobusztól kitűnő szolgáltatást tehetnek olyan interurbán forgalmakban, ahol pl. nagy emelkedés miatt egy vasút építése nem fizeti ki magát. Ilyenek az általam már említett bajor-alpesi turista forgalmak, továbbá a Bozen-Toblach i dolomitországutön közlekedő postaautobusztok. Nálunk pedig a Károlyváros plitvica i tavak közüi forgalom. A benzinesautobusz akkor működik jól és aránylag gazdaságosan, ha hosszabb utat tehet megállás nélkül. Ekkor elmarad az indításnál szükséges nagyobb erőfeszítés, amely körülbelül 65 százalékkal nagyobb, mint a rendes menetnél. Elmarad a fékezések által okozott gummikoptatás. Az is bebizonyult már, hogy a gummi a kőburkolaton jobban romlik, mint a makadamon.

Mindezek mellett forgalom és személybiztonsági okokból sem lehet egy város belterületén mint Kecskemét benzinesautobusz forgalmat berendezni. Tessek csak Budapesten megfigyelni a sofföröket. Hiába itt rendőri intézkedés, minden fegyelem nélkül vágatnak.

3. A felsővezetékes villamosvasutakra tett azon megjegyzés, hogy pl. Kassán már megbukott volna, helytelen információ alapul.

A kassai villamosvasut építése tárgyában ugyanis ép e hó 3 án volt alkalmam szakértőként tárgyalni Éder Ödön kassai polgármester úrral. Kassán eddig lóvasút volt, amelynek egy gőzüzemű vonala is volt nyáron a Csemely völgybe. A kassai lóvasutat 30 év előtt építették azon célból, hogy a városban levő és még létesítendő ipartelep a m. kir. államvasutakkal összekössék. A személyforgalom tulajdonképp mellékes volt. Mivel azonban az ipartelepek Kassán fejlődni nem tudtak és új ipari vágányok nem épültek, a személyforgalom pedig deficitel járt, a lóvasut — megfelelő szerződés híján — egyszerűen beszüntette forgalmát.

Kassa város egész más természetű, mint Kecskemét. Két ellentétebb helyzetű, fejlődésű és lakosságú várost alig láttam.

Kassának lakossága ugyanis csupa hivatalnok, tanár, katona. Gyönyörű állami és felekezeti intézetei vannak. A megyei, állami és katonai hatóságok összpontosítva vannak. De sem kereskedelme, se ipara, se földmívelése, kertészete nincs. Főzeléket Egerből, gyümölcsöt az Alföldről kapnak. Kereskedelme elsősorban divat, fűszer és csemegekereskedésekből áll. A város maga semmit nem termel. Egyetlen nagyobb gyára pótkávét készit (Franck féle).

A város elrendezése is teljesen elüt Kecskemétől. A fő utca párhuzamosan halad a vasutal és bármely pontja 5–6 perc alatt elérhető a vasuti állomástól. Ezekből könnyen megállapítható, hogy a kassai példa Kecskeméten nagyon de nagyon sajtít.

A villamos ügyét már két év óta tárgyalják és a vállalkozók nagyon szeretnék, ha a város egy szép szubvencióval segitené őket, de bizony azt nem fogják megkapni.

Ami pedig a felsővezeték veszélyességét illeti, az tárgytalan.

Az 500 Voltos egyenáram az emberi szervezetnek nem ártalmas.

DUNSC
naponta
1. rend
2 k. 40
(sz)
kilója
közé

Bo

mind
nagy

Ran

Körösi
Alakít

halot

müvi

a leg

mai na

Mű

Chris

csere

olcsó

Bajnó

váro

Laka

azon

Reisz

épül

és vassz

V. Beres

Ség

— Nag

készít

kárpit

átala

jutár

A felfüggesztési szerkezetek készítése ma már olyan, hogy rendszeres vezeték-vizsgálatoknál, a vezeték elszakadása ki-zárt dolog.

Az természetes, hogy **csigakereken áramszedőt nem szabad alkalmazni.** De nem is teszik ma már sehol és csak ott használják, ahol már régebb idő óta meg van és nem akarják eldobni. A csigakerekes áramszedőt t. i. a Siemens gyárral versenyző cégek alkalmazták. A csúszó (lyra) áramszedőt Siemens Werner találta ki és szabadalmaztatta. Amíg ez a szabadság tartott, addig a versenyző-gyárak (A. E. G., Ganz, Unio) kénytelenek voltak a csigakerekes áramszedőt gyártani. Ma azonban már ők is a csúszó-áramszedőt gyártják.

Ezekben bátorodtam a t. olvasó-közönség türelmét újból igénybe venni és örömmel adok kifejezést, hogy a villamos ilyen élénk hírlapi cikkezésre ad alkalmat. Minél többen szólnak a kérdés-hez, a villamos elkészítése előtt, annál jobb.

A nagy közönségnek segíteni kell a város élén állókat egy ilyen rendkívüli horderejű kérdés igazán tökéletes és megfelelő megoldásában. Ez pedig úgy lehet, ha a hozzászólások a közönség minden rétegéből a legnagyobb nyilvánossággal történnék. Esetleg felmerülő kérdések szak-szerű megválaszolására pedig mindig a legnagyobb készséggel rendelkezésre állok.

Balog Emil.

NAPI HIREK

— **Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon száma: 141.** —

Naptár: 1910. év, október hó 26., szerda, Róm. kath.: Dömötör vt., Protestáns: Dömötör, Görög-orosz: október hó 13., Kárp. Izraelita: 5671. év, Thisri 23., Szimk. thora. — **Napkelte** 6 óra 35 perc, **Napnyugta** 4 óra 52 perc, **Naphossza** 10 óra 17 perc. — **Holdkelte** 11 óra 56 perc, **éjjel. Holdnyugta** 2 óra 45 perc, délután.

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint, a következő idő várható: Hűvösebb, — nyugaton elvélve csapadék.

— **Papszentelés.** Vasárnap délelőtt a budapesti Kálvin-téri templomban a rendes istentisztelet keretében szentelték fel a dunamelléki ref. egyházkerületben tavaly megválasztott fiatal lelkészeket. Bak-say Sándor ref. püspök szép beszéd kíséretében 13 lelkészt bocsátott utnak és kitartásra, hűségre buzdította őket nemes munkájukban. A felavatottak között volt Balogh Ferenc mocsoládi lelkész is, akit kecskeméti segédlelkész minőségéből pár hónappal ezelőtt hívtak meg lelkészük-nek a mocsoládi hívők.

— **Kinevezés.** A magyar államvas-utak igazgatósága Csillag Ármin kecskeméti lakost, a főreáliskola végzett növendékét máv. hivatalnoki gyakornoknak kinevezte és Albertiirsára helyezte.

— **Népszámláló biztosok kerestetnek.** Minthogy Sándor István főjegyző, az 1911. évi népszámlálás vezetője befejezte a népszámlálás előmunkálatait, ezúton szólítja fel azokat, akik a népszámlálásnál számfejtők és biztosok akarnak lenni, hogy jelentkezzenek a fő-jegyző hivatalos helyiségében.

— **A gazdasági munkásbiztosítás re-formja.** Pestvármegye Gazdasági Egyesü-lete elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz a földművesek részére a bal-esetbiztosítás kedvezőbbé tétele s egy oly nyugdíjbiztosítás létesítése érdekében, melybe bármely életkorú egyének felve-hetők legyenek s amelyben, ha az illető tíz évig tag volt, a nyugdíj a 65 ik életév eléréskor feltétlenül esedékes legyen. A feliratot az Egyesület vezetősége meg-küldötte pártolás végett a Kecskeméti Gazdasági Egyesületnek is.

— **A sporttelep.** A Kecskeméti Ath-letikai Club kérelmét, a sporttelep létesí-tését a városi tanács, mint már említet-tük, pártolól fogadta s a tanács által kiküldött szűkebbkörű bizottság: Kada Elek, Györffy Balázs, Paesu Mihály, Sze-zedy György, Sándor István, dr. Angyal Vidor, Kerekes Ferenc, dr. Tóth György, dr. Kacsóh Pongrác, dr. Katona Mihály és dr. Hajnóczy Iván — holnap, kedden délelőtt 11 órákor tartja meg terepszemléjét.

— **Az iskolásgyermekek és a tűzvész.** Ismeretes dolog, hogy a vallás- és közok-tatásügyi miniszter már régebben kötele-zővé tette az összes iskolákra nézve, hogy a tanítók időről-időre vak tüzlármát jelez-zenek, hogy ezzel hozzászoktassák az esetlegesen bekövetkezendő tűzvész alkalmával a gyermekeket ahhoz, hogy meg-őrizzék nyugodtságukat és így a legna-gyobb rendben igyekezzenek menekülni. A miniszter ennek a rendeletnek szigorú keresztülvitelét most újra meghagyta a tanítóknak.

— **Siremlék leleplezés.** A Magyar Da-losegyesületek Országos Szövetsége elnö-kének, Lung György volt fővárosi taná-csornak siremlékét vasárnap délelőtt lep-lezte le a budapesti Kerepesi úti temető-ben. Az emlékbeszédet Burdás Rezső, a M. D. O. Sz. alelnöke, a Kecskeméti Da-lárda elnöke tartotta. Az ünnepségen vá-rosumkból többen részt vettek.

— **A Gazdasági Egyesületből.** A Gaz-dasági Egyesület vezetősége egy életre való tervet akar megvalósítani. Ugyanis javasolni fogja a legközelebbi közgyűlés-nek, hogy szerezzenek be egy olyasféle földmégmunkáló gépet, mint a nagyobb uradalmak is használnak és bocsássák azt csekély díj mellett a gazdaközönség hasz-nálatára. A közgyűlés valószínűleg el is határozza a gép beszerzését.

— **Csongrád rendezett tanácsú város.** A legutóbbi csongrádi megyegyűlés hoz-zájárult Csongrád képviselőtestületének azon határozatához, amely kimondja, hogy Csongrád nagyközség rendezett tanácsú várossá alakul át. A megye közgyűlése Csongrád nagyközség kérelmét pártolólág már fel is terjesztette a miniszteriumba.

— **Baromfi kiállítás.** Tegnap zajlott le Szegeden a szegedvidéki baromfi- és házinyul tenyésztők által rendezett kiál-lítás. Bennünket e kiállítás közelebről annyiban érdekel, hogy posta galamb után Kálmán József kecskeméti kereskedő ezüst érmet nyert.

— **Véres bosszú.** Bene Vince ujkecs-kei tanyai lakos tegnap szőlőjének végé-ben lévő kútból vizet merített. Bene Vincét annyira lekötötte munkája, hogy észre sem vette régi haragosát, Tahony Józsefet, aki nesztelen léptekkel közeledett feléje, ke-zében egy hatalmas vasjárom-szeggel. Tahony mikor már Benének közvetlen közelébe ért, a kezében lévő vasjárom-szeggel óriásit sújtott Bene fejére, úgy, hogy az menten összeesett. Ez azonban nem volt elég Tahonynak, ütötte-verte tovább is áldozatát, mindaddig, míg csak a szomszédok le nem fogták. Tahonyt a csendőrség letartóztatta és az esetről felvett jegyzőkönyvvel együtt átadta őt a kecske-méti kir. ügyészségnek.

— **Tüzeset.** Kedden virradóra három-negyed 3 órákor a IV. tized Szarvas-utca 173. számú házban, mely Szöllősi László kádár mester tulajdonát képezi, tűz ütött ki és elhamvasztotta a mintegy 7 öl hosz-szu épületet. A padlás tele volt forgács-ossal. A tüzet a toronyór idejekorán jelezte, mindazonáltal a vízhiány miatt a tűz-oltóknak derekas munkát kellett végez-niök reggel 6 óráig, hogy a veszedelem terjedésének elejét vegyék és a tüzet tel-jesen elfojtsák. Az elégett épület tűzkár ellen biztosítva volt.

— **Lud lopás.** Kalocsai László nyiri lakos jelentést tett a csendőrségen, hogy ma reggelre a tanyájáról 18 darab ludat elloptak.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerdán páros bérl. „Elvált asszony.“
Csütörtökön páratlan bérl. „Orfeusz a pokolban.“
Pénteken zónaelőadásban „Obsitos.“
Szombaton páros bérl. „Csitulj szí-
vem.“ Bemutató előadás.

* * **A betrány.** Henry Bataille, a hir-neves francia író drámája „A betrány“, amelyet budapesti bemutatója alkalmából fővárosi tudósítónk részletesen ismertetett, másodsor került színre hétfőn este. A főbb szerepeket Margittai Gyula, M. Fe-kete Ily, Bakó Lajos és Tompa Béla játszották.

A Szolnoki-úti gyilkosság. Felépül az áldozat.

— **A Kecskeméti Lapok tudósítójától.** —

A város közönsége körében még ma is élénk érdeklődés tárgya a mult pénteki szenzáció, Váradi Mária eselédleány tra-gédiája.

A szerencsétlen leány, akit Halász János fejszecsapásai elborítottak súlyos, életveszélyes sebekkel, a kórházban ag-onizál. Állapota a tegnapi napig a legvál-ságosabb volt, amikor ma, orvosainak leg-nagyobb csodálkozására, visszanyerte esz-méletét.

Kétségbeesett szülei mindennap meg-ostromolták a beteghez való bocsájtatá-suk iránti kérésekkel Csabay Géza főor-vost, aki ma meg is engedte a szülőknak, hogy pár szót válthassanak nagybeteg leányukkal.

A rendőrség a leányt, Kérészy La-jos vizsgálóbíró pedig a vizsgálati fogság-ban levő Halászt még egyszer kihallgatta s az egybevetett vallomásokból az a tény-állítás derült ki, hogy Halász Jánost sze-relme visszautasítása tette gyilkossá.

Halász még mindig részegségével védekezik, holott a gyilkos merénylet szemtanúi s Zilzer Lipót kereskedő bizo-nyítják, hogy Halász egészen józan volt.

Csabay Géza dr. főorvos és Szabó Győző tisztifőorvos véleménye szerint a leány csakis rendkívüli erős szervezetének köszönheti megmenekülését, ámbár az sincs kizárva, hogy ha a sebláz fellép — mégis bekövetkezik a katasztrófa.

A rendőrség a merénylet aktáit már átette a kir. ügyészséghez s így Halász a februári esküdtzéki cikluson már felelni tartozik bűnéért.

Anyakönyvi kivonat.

1910. évi október hó 25-én.

Születések. Adorján Margit Erzsé-bet rk. Fodor Mária rk. Kasza Kovács István rk. Tószegi Erzsébet ref. Sebők Anna rk. Kovács Irén rk. Borbély Ferenc rk. Gál Mihály rk. Bodócs Gábor rk. Farkas Balázs rk. Sáfár József rk.

Halálozások. Gáspár István rk. 2 éves, Bari Gusztáv rk. 15 éves, Lesi László rk. 75 éves. Damm Antalné Beregszászi Terézia ref. 56 éves, Ruzsinszki Miklós rk. 34 éves, Kanász András ref. 45 éves, özv. Horváth Jánosné Dobos Juliánna rk. 46 éves.

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy fiamnak; ifj. Cseh Sándornak senki ne hitelezzen és kölcsön pénzt ne adjon, mert én ő helyette egy fillért sem fizetek.

Kecskemét, 1910. évi október 25.

Cseh Sándor.

Olcso pénzkölcsönök

díjtalanul kieszakozók 4% kamatra ingatlanokra, valamint már levő nagy kamatú adósságok illetékmentesen való kicserélésére. Bővebb felvilágosítással minden nemű kölcsön ügy keresztül vitele tárgyában szívesen szolgálók bárkinek levélbeli megkeresésekre is. **Papp Zsigmond I. tized, Dob-úta 212.** (Uj beosztás szerint Dobó István úta 10. szám.) **Ress János** úr fűszer- és vaskereskedése mellett.

Értesitem a t. jogkereső közönséget, hogy
ügyvédi irodámat

belső Széchenyi úta 1. szám alatt (régij megjelölés szerint Széchenyi-tér 7. sz. a.) a Görög-templom mellett **megnyitottam.**

Tisztelettel:

Hadadi Kovácsy Zoltán dr., ügyvéd.

Telefon-szám 111.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **puszta-borbási tejgazdaságból** naponként friss, tiszta, jóminőségű

gazdasági tejet

árúsitok, — kívánatra házhoz is szállítok. **Naponként érkezett friss tea-vaj,** mérsékelt árban kapható. Szíves pártfogást kérve, tisztelettel **Nagy László** fűszerkereskedő, — a régi itcs-piacon.

A

Kecskeméti Központi Takarékpénztár

vesz és elad

részvényeket, részjegyeket és a tőzsdén jegyzett mindennemű **érték-papirokat; betéteket** mindenkor a legmagasabb kamatozás mellett elfogad; legelőnyösebb feltételek mellett nyújt **jelzálog- és törlesztéses jelzálogkölcsönöket; értékpapírokra** előleg kölcsönöket ad, váltókat a legalacsonyabb kamattal mellett leszámítól és egyáltalában a bank ügyek minden ágában a nagyközönség rendelkezésére áll.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **Trieszti Általános Biztosító Társaság,** a **Magyar Légés Viszontbiztosító Társaság** és a **Minerva Általános Biztosító Társaság**

helyi képviselőségét elvállaltam.

Elfogadok mindennemű tűz-, jégkár, kezességi, baleset, tenyészállat és életbiztosítás megkötését a lehető legmegtanósabb díjtételek mellett. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Kiss Elemér

gazdasági egyesületi titkár. 1884

Uj órajavitó műhely!!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy I-ső tized, Festő-úta (a városház mögötti kis úta) 11-ik számú házban

órajavitó műhelyt

nyitottam, ahol elvállalok mindenféle zseb-, inga- és falórak javítását olcsón és lelkiismeretesen, pontosan elkészítve. Raktáron tartok új órákat is s azokat lehető legolcsóbb áron adom. Kérem a n. é. közönség becses pártfogását. Vagyok kiváló tisztelettel:

Klein Jenő órás,

Festő-úta, (Városház mögötti kis úta.)

400 métermázsa

takarmányrépa eladó

MOLNÁRJÓZSEF

kórházi gondnoknál. 1982

A siketnémák varróiskolájába egy finomabb munkájú **varrónő** kerestetik megfelelő fizetéssel.

Egy fiatal megbízható

kereskedő-segéd azonnali belépésre kerestetik Szigeti Adolf kereskedésébe, Vásári-úta.

Olcsóbb lett a John-fele **„TELIGŐZ“ mosógép!**

A mai idő jelszava: a takarékoság.

a „Teligöz“ zel a háztartásban a legsikeresebben takarékoskodik. John „Teligöz“ mosógépe feherneműjűt vakítóan fehérre mossa; eddig utólrhetetlen módon kiméli azt és időben, pénzben és munkaerőben 75 százaléknál többet megtakarít. Ha eddig vonakodott is a beszerzéstől, most már ne vonakodjon tovább, mert egyetlen egy kiadás sem hoz ennél biztosabb és dúsabb kamatot. — Több mint 175,000 gazdasszony használja ma már a „TELIGŐZ“-t. Kapható **Pintér Antal lakatosmesternél Kecskeméten**

Katona József-úta 74. szám, 1918

ahol takaréktűzhelyek is nagy választékban, a legjutányosabb áron kaphatók.

Fehérvári Antal

optikus és órás

KECSKEMÉTEN,
(lutheránus bazilépület)

V a l ó d i WAGNER, KLOSTERNEIBURGI és BABÓ-féle

mustmérők

nagy választékban raktáron.

Mindenféle **lászerek** szemméro után pontos szakértelemmel megállapítva, vagy orvosi rendeletre (receptre) is kaphatók. **Távcsövek, lornyettek, hályog-üvegek, kerékpár vagy automobil szemvédő üvegek, orrcsipetők** finom duoblé, vagy 14 karátos aranyból. Pápaszemek. Kiténő szemüvegek 1 koronától feljebb. **Mindenféle fali és zseb órák** olcsó áron. Javitások olcsón eszközöltetnek vidékre is. **Ócska aranyat és ezüstöt legmagasabb árért veszek.** Arany- és ezüst-tárgyakat olcsón javítok.

Divatosan fésülők,

manikürözök és masszírozók. Kívánatra házhoz is kimegyek. Szíves pártfogást kérek, tisztelettel: **Sebők Etel,**
Máriaváros 387. szám. 1972

Eladó, esetleg haszonbérbe kiadó föld

Az izsáki balázi határon 93 hold föld, jó barna homok, **vetéssel,** tanyával és kaszálóval — kedvező fizetési feltételekkel — **eladó,** esetleg **haszonbérbe kiadó;** értekezni lehet a tulajdonos **Farkas A. Gáborral,** Izsákon, a szajori-dülőben. 7987/1910. tk. szám.

Árverési hirdetmény.

A kecskeméti kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Kecskeméti Központi Takarékpénztár r. t.** végrehajtatónak 400 korona, továbbá **Sztana József és Vörös József** csatlakozóknak 66 korona 60 fillér tőke és jár. iránti **Marsa Ilona** elleni követelése kieltéte végett,

1. a kecskeméti 1751. számú betétben A I. 1—6. sorszám alatt felvett és végrehajtást szenvedett nevén álló 559 korona becsértékű jószágtestre,

2. a kecskeméti 1752. számú betétben A I. 1—6. sorszám alatt felvett és végrehajtást szenvedett nevén álló 793 korona becsértékű jószágtestre a bírói árverést elrendelte és hogy az **1910. évi november hó 7. napján délelőtt 10 órakor** ezen kir. törvényszék 16-ik számú hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított és a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Kecskemét város házánál megtekinthető feltételek mellett eladatni fog úgy azonban, hogy az ingatlan a Vn. 26. §-a értelmében a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelő a kir. Kincstár kivételével, mely bánatpénzt letenni nem köteles (Vn. 21. §), tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy ovaódkképes érték-papírokban a kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni. Kecskemét, 1910. évi augusztus hó 20-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfű keserű
(elix fum. off.) házi szer

nehány napi használat után teljesen megszünteti a makacs étvágytalanságot, hányingert, gyomor idegességet, hasmenést és mindennemű gyomorfájást. Egy üveg ára **80 fillér.** — Főraktár: **Török József** gyógyszerháza, Budapest,

Kecskeméten egyedül kapható:

Hornyák Ferencz

„Angyal“ drogériájában, Nagyörösi-úta, Dohány-nagytőzsdével szemben. Óvakodjunk az utánzatoktól. Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix. fumar. off. védjegy rajta van.

Gudricza József

szobafestő és mázó,

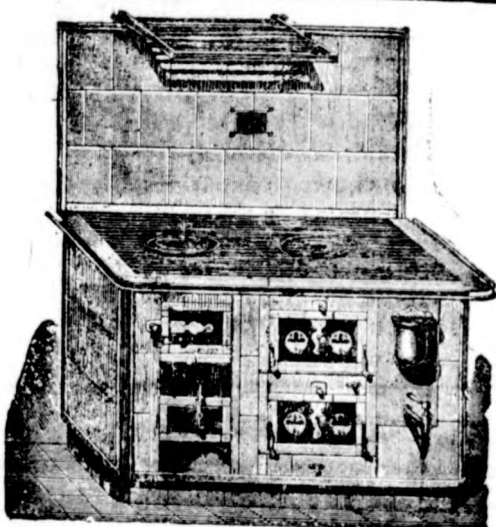
Lakatos-úta 110. szám alatt, Leszámitoló Bank mellett,
(uj elnevezés Vesselőnyi-úta 4.)
november 1-től Hosszú-úta 1. Vásári-úcai patika után-

Bogovits József

gyorsmelegítő, cserépkályhakesztő és feltaláló

Kecskeméten, IV. tized, Kaszap-úta 114. sz. Saját ház.

Külön nagy raktár
takarék-tűzhelyekből

Készíték mindennemű **cserépkályhákat** minden színben és nagyságban,

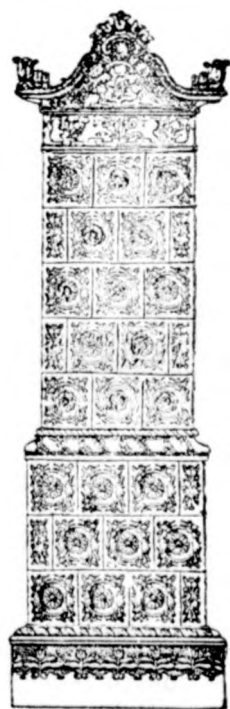
kizárólag magyar nyersanyagból. Gyártmányom kitünőségéért mindenféle nagy megelégedést tanúsítanak, kivált azok a tisztelt vevőim, kik már ismerik az utólrhetetlen gyorsmelegítő cserépkályháimat

Kokszfűtésre

70 százalék tüzelő-anyag megtakarítása mellett igen kellemes, egészséges melege van. Elfogadok

fürdőszobák berendezését.

Készíték terakotta és majolika épületdíszeket

Cserépkályha raktár
Nkőrösi úta 235. az udvarban.

Teljesen ingyen adok

egy gőz poloskairtó gépet annak a megrendelőnek, aki szobáját velem festeti, vagy pedig az ajtókat, ablakokat velem mázóztatja és a munka összege **40** koronát kitesz.